

Vážená pani

Vaše číslo/e-mail zo dňa: Naše číslo/záznam: Vybavuje/klapka: Bratislava
46950/2016/21 Mgr. Ďuracká/kl. 91171 19.09.2016

VEC: Odpoveď na žiadosť

Ministerstvu spravodlivosti SR bola doručená Vaša žiadosť o posúdenie úverových zmlúv, ktoré ste uzatvorili so spoločnosťou PROVIDENT FINANCIAL, s.r.o., Bratislava. Po podrobnom oboznámení sa s Vaším podnetom uvádzame nasledovné:

Jedná sa o spotrebiteľské zmluvy, ktoré majú charakter vopred pripravených formulárových zmlúv, ktoré veritelia opakovane uzatvárajú a používajú vo vzťahu k neurčitému okruhu spotrebiteľov a ktorých obsah nemá spotrebiteľ možnosť ovplyvniť.

V predložených zmluvách absentujú údaje vyžadované v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku absencie ktorých je možné podľa ustanovenia § 11 uvedeného zákona považovať poskytnuté úvery za bezúročné a bez poplatkov, a to:

- ❖ údaj o výške, počet a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- ❖ doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín jeho konečnej splatnosti.

Poukazujeme na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 09.08.2011, sp. zn. 10CoE/313/2010, v ktorom krajský súd ustálil: „že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať sumu, počet a termíny splátok pri každej zložke spotrebiteľského úveru, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť (istina, úrok a iné poplatky). Absencia týchto náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere spôsobuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver je zo zákona bezúročný a bez poplatkov“.

Ďalej poukazujeme na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.11.2013, sp. zn. 11Co/256/2013, podľa ktorého spojenie istiny, úrokov a poplatkov v jedno v zmluve nemožno považovať za náležitosť zmluvy v zmysle zákona: „spotrebiteľská zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Logickým a teleologickým výkladom Zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k jednoznačnému záveru, že zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov,

pokiaľ tieto nemajú byť splatené jednorázovo. Z uzatvorených zmlúv síce vyplýva výška jednotlivých splátok, výslovne je však uvedené, že každá splátka zahŕňa istinu, úrok a poplatky, pričom nie je zrejmé, akú časť z týchto nárokov jednotlivá splátka obsahuje, pričom však pre určenie práv a povinností zmluvných strán z uzatvorenej zmluvy je nevyhnutné vedieť, koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne úrok a osobitne poplatky“.

Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „Komisia“) už v minulosti posúdila ako jednu z neprijateľných zmluvných podmienok uvádzanú výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“). Z Vami predložených úverových zmlúv vyplýva vysoká výška ročnej percentuálnej miery nákladov, a to 70,38 %. Podľa štatistík Národnej banky Slovenska vyplýva, že v januári 2013 bola priemerná RPMN 16,65 % a vo februári 2012 17,21 %.

Taktiež sa javí, že nie je určená **správna výška zákonom vyžadovaného údaj o RPMN**. Uvedenie nesprávneho údaj o RPMN Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom **rozhodnutí sp. zn. 1Sžo 106/2007** dostupné na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR <http://www.justice.gov.sk/Stranky/Ministerstvo/Komisia-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebiteľských-zmluvach/Rozhodnutia-slovenskych-sudov-vo-veciach-ochrany-spotrebiteľa.aspx?TypIc=1> vyhodnotil ako **klamanie spotrebiteľa. Klamanie a uvedenie spotrebiteľa do omylu má pritom vždy dosah na platnosť právneho úkonu.**

Považujeme za potrebné uviesť i to, že sudy judikovali, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch v časti, ktoré určujú výšku administratívneho poplatku za poskytnutý úver, sú neprijateľné, napr. rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 16.10.2013 sp. zn. 14C/7/2011, ktorý je taktiež dostupný na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/i-detail/rozhodnutie/feaa4630-e03c-41c5-b7e2-202cba37560d%3A1c8d4aa8-7c34-40cd-8332-3a94da9dfb0>.

Taktiež za neprijateľnú zmluvnú podmienku považujeme prenesenie dôkazného bremena v otázke skutočného a riadneho oboznámenia sa s obsahom zmluvy a prehlásenie spotrebiteľa, že mu pred podpisom zmluvy bol zo strany veriteľa poskytnutý dostatok informácií, ktoré spotrebiteľ považoval za potrebné pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností (bod IV. Záverečné ustanovenia). Táto podmienka má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetných zmluvných podmienok môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Od spotrebiteľa nemožno očakávať, že vie posúdiť dostatočnosť informácií poskytnutých veriteľom. Tieto zmluvné podmienky zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Taktiež posúdenie bonity spotrebiteľa je povinnosťou veriteľa, ktorý je povinný postupovať pri poskytovaní úverov s odbornou starostlivosťou.

V neposlednom rade poukazujeme na nesprávne vyjadrenie úrokovej sadzby, ktorá je vyjadrená vo výške 22,38 % p.a. (úver z roku 2013) a 23,57 % p.a. (úver z roku 2012).

Domnievame sa, že obsahy zmlúv sa snažia klamlivo spotrebiteľa naviesť, že cena finančnej služby vyjadrená úrokom je výhodná. Matematickým výpočtom sme však dospeli k záveru, že v úvere z roku 2013 je úroková sadzba vo výške 34,50 %, rovnako tak i pri úvere z roku 2012. V tejto súvislosti poukazujeme na rozhodnutie Okresného súdu Martin, sp. zn. 9C/251/2014 zo 17.02.2015, ktorý je dostupný na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR: <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/i-detail/rozhodnutie/0138c828-9d6d-472d-9d70-49664e68be2c%3A3e4ac190-c639-43da-9b5d-414c0ef43423>.

Máme teda za to, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch obsahujú neprijateľné podmienky. Preto by ste sa mohli domáhať na príslušnom súde (Okresný súd Liptovský Mikuláš) návrhom, aby súd určil spotrebiteľské zmluvy za neplatné ako celok, prípadne v niektorých častiach.

Súčasne poukazujeme na závery písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-372/14, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 08.03.2014, súvisiaci s konaním proti Provident Financial, s.r.o., kde sa bode 5. uvádza, že Smernica Rady 87/102/EEC sa má vykladať v tom zmysle, že súčasťou celkových úverových nákladov pre spotrebiteľa na účely výpočtu RPMN je aj odmena za hotovostné preberanie splátok úveru, a to bez ohľadu na výšku uvedeného poplatku ako aj na skutočnosť, či mal spotrebiteľ v tejto veci skutočnú slobodu voľby a v bode 2., že Smernica 2005/29/ES sa má vykladať v tom zmysle, že takéto **konanie veriteľa, ak predkladá spotrebiteľovi zmluvné podmienky takým spôsobom, že poskytne údaj o RPMN, ktorej súčasťou nie sú náklady na doplnkovú službu ako je tá vo veci samej, treba kvalifikovať ako klamlivú obchodnú praktiku, pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil**. V prípade oboch zmlúv o spotrebiteľských úveroch je ich súčasťou Zmluva o zabezpečení splátok úveru.

Vo svojom návrhu na určenie neplatnosti zmlúv môžete ako navrhovateľka žiadať, aby súd vydal tento rozsudok:

Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. uzatvorená dňa medzi navrhovateľom a odporcom je neplatná. Súd súčasne určuje, že účastníci konania sú povinní vrátiť si doteraz poskytnuté plnenia.

Ako dôvod môžete uviesť, že zmluvy sú v rozpore so zákonom, resp. dobrými mravmi (napr. neprimerane vysoká RPMN a ročná úroková sadzba, administratívny poplatok, zmluva o zabezpečení splátok), pričom môžete poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Ostrave zo dňa 23.8.2011 č. k. 16ICm 944/2010 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012, sp.zn. 18Co/109/2011 dostupné na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR:

<http://www.justice.gov.sk/Stranky/Ministerstvo/Komisnia-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebiteľskych-zmluvach/Rozhodnutia-slovenskych-sudov-vo-veciach-ochrany->

[spotrebiteľa.aspx?TypIc=4](#) , v ktorom odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý určil neplatnosť zmluvy o úvere pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd, napriek snahe udržať zmluvu v platnosti, ustálil, že táto nie je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná, keďže vadami netrpia iba jej podstatné náležitosti, ale v podstate všetky časti (články). Neprihliadal pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Za dôležité tiež považoval hľadisko, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. Pokiaľ ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok súd uviedol, že žalovaný sa mýli, pokiaľ považuje za typovú zmluvu iba všeobecné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom alebo ak na naplnenie individuálne dojednaných podmienok považuje skutočnosť, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Odvolací súd vyjadril názor, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú určil odvolací súd s poukazom na judikatúru nemeckého Najvyššieho spolkového súdneho dvora aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Odvolací súd si v tomto smere osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. V tomto zmysle za neprijateľné súdy posúdili napríklad paušálne náklady s uplatnením pohľadávky, zmluvné sankcie, úroky z omeškania a cenu odplaty za poskytnutie úveru. Odvolací súd za neprijateľnú podmienku určil aj ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňovalo inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru.

Odbor ochrany spotrebiteľa nemá právomoc rozhodovať o právach a právom chránených záujmoch, keďže jej oprávnenia sú zamerané len na signalizovanie nedostatkov združeniam na ochranu spotrebiteľov a štátnym orgánom. Právomoc rozhodovať konkrétne spory má súd, na ktorý sa máte právo obrátiť.

V súvislosti s Vašou prípadnou obranou na súde Vám zároveň dávame do pozornosti, že spotrebiteľ je v celom súdnom konaní (vrátane exekučného konania) oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. za) zák. č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch.

Ak si s ohľadom na Vašu súčasnú finančnú situáciu nemôžete dovoliť advokáta, ktorý by Vás v prípadnom spore zastupoval, zvážte možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, ktoré bolo zriadené ako súčasť systému na poskytovanie právnej pomoci a zabezpečenia jej poskytovania fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať

právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Zoznam kancelárií Centra právnej pomoci sa nachádza na internetovej stránke <http://www.centrumpravnejpomoci.sk/>. K Vášmu bydlisku najbližšie sa nachádza Kancelária Centra právnej pomoci v Liptovskom Mikuláši so sídlom na adrese:

Centrum právnej pomoci - Kancelária Liptovský Mikuláš

Kollárova 2

P.O.BOX 216

031 01 Liptovský Mikuláš

Tel: 044/242 00 51

Mobil: 0907 934 559

E-mail: info.lm@centrumpravnejpomoci.sk

Konzultačné dni:

Pondelok : 8:00 – 15:00 h

Streda : 8:00 – 16:00 h

Podateľňa:

Pondelok : 8:00 – 15:00 h

Utorok : 8:00 – 15:00 h

Streda : 8:00 – 16:00 h

Štvrtok : 8:00 – 15:00 h

Piatok : 8:00 – 13:00 h.

Do pozornosti Vám dávame aj občianske združenia pôsobiace v oblasti ochrany spotrebiteľov, ktoré by Vám taktiež mohli pomôcť s riešením Vášho spotrebiteľského problému a ktorých zoznam nájdete na stránke Ministerstva hospodárstva SR <http://www.economy.gov.sk/ochrana-spotrebiteľa-5718/127403s>.

Záverom uvádzame, že toto stanovisko je len odporúčaním a vyjadruje právny názor, ktorý nemá všeobecne záväzný právny charakter.

S pozdravom

JUDr. Ida Takáčová
riaditeľka odboru
Odbor ochrany spotrebiteľa